Gorcum Actief, Alg.Beschouwingen PPN 2024-2027 6 juli 2023.

Dank u voorzitter,

We zien in de financiële stukken het gepuzzel. Er is veel geld, maar niet genoeg voor de grote investeringen waar we voor staan. Er zijn onverwachte tegenvallers, zoals een zwembad dat zo'n beetje op instorten lijkt te staan, vrij nieuwe schoolgebouwen die andere daken of pleinen moeten krijgen, een niet-dekkende loonindex en zo nog meer. Investeringen komen er aan, dat is zeker, maar inflatie, rentestijging en een onzeker gemeentefonds maken lange termijn planningen moeilijk. Het is allemaal nog niet zo precies vast te stellen en dat is de puzzel waar de afdeling financiën en de wethouder mee te dealen hebben. Er moeten keuzes worden gemaakt. Dat is altijd moeilijk. Het getuigt daarom van lef en moed om zo te puzzelen. Onze complimenten daarvoor. Reserves en spaarpotjes worden ingezet. De weerstandsratio stijgt dan naar 2.5. 7.6 miljoen uit algemene reserve zijn nu voor investeringen. Het is 'scherp aan de wind zeilen', maar zo komen we er wèl.

De Perspectiefnota is eigenlijk niet anders dan een kadernota in de aanloop naar de begroting. Er worden nu wel duidelijke keuzes gemaakt voor een cultureel centrum en een zwembad. Hoe precies? Dat weten we na de zomer als die besluiten hier in de raad worden genomen. Dat voorsorteren betekent wel dat nu al duidelijk is dat andere grote investeringen zullen moeten wachten, bijvoorbeeld op mogelijkheden die zich kunnen voordoen, denk aan bijvoorbeeld onderwijsgebouwen. We hebben in ieder geval een motie aangenomen dat we aan de wettelijke taken zullen voldoen, ook voor wat betreft duurzaamheid. En er wordt ondertussen meteen gespaard.

Deze PPN is inclusief het college-programma waar al aan gewerkt wordt. Wij zijn blij met deze noviteit, want het biedt concrete duidelijkheid. We hebben dit programma er daarom als onderliggend document bij gepakt. We hebben wat vragen. De stadsecoloog komt in actie. Als partij voor een blauwgroen Gorinchem vindt Gorcum Actief dat de stadsecoloog aan de voorkant bij al het beleid betrokken moet worden, o.a. ook bij de Omgevingsvisie. Kan het college dat toezeggen?

De Omgevingswet treedt per 1 januari dan eindelijk in werking. Alles digitaal volgens een landelijk systeem. Dat vraagt om een investering hier in huis. Staat in de PPN. Deze digitalisering was steeds de grote uitdaging van de Omgevingswet. Gaat dat lukken voor 1 januari?

Na de zomer praten we verder over Omgevingsvisie. Hoe richten we de stad in, waar kan er nog gebouwd worden? De woningnood is hoog en Gorcums grondgebied erg klein. In het land worden gezinswoningen in tweeën gesplitst en als je even niet oplet worden huizen verbouwd voor kamerverhuur, verhokking. Hoe is dat in Gorinchem?

Echt uitbreiden kan onze stad niet meer, wel inbreiden en dat kost meestal veel geld. Dan de hoogte in, het moet wel. Transformatie locaties zijn enkele kantoorgebouwen en twee

bedrijventerreinen, die na realisatie van Groote Haar beschikbaar zouden komen. Voor de Arkelsedijk ligt al een plan klaar. Daar kan niet zo heel hoog gebouwd worden. Aan de Schelluinsestraat wel, denken wij. Wordt het dan 'Manhattan aan de Merwede'? Van bovenaf heb je vast een prachtig uitzicht over de rivier, de regio en de allermooiste vestingstad van Nederland. Maar dan moet je dus wel de hoogte in durven en daar is dan weer lef voor nodig.

Mooiste vesting, blauwgroen, groeiend toerisme. We zetten in op energietransitie. Dat gaat goed. De komst van de twee elektrische veerboten is een grote stap. Er komt een snellaadstation Buiten de Waterpoort. Is het dan zo dat als de veerboot aan de snellader ligt, de binnenstad geen stroom meer heeft? Dat kan toch niet waar zijn? Het elektriciteitsnetwerk baart ons zorgen, voorzitter. De baas van Stedin noemde het net in Nederland zelf een 'campingnetje'. En dat geldt ook voor onze stad. Om energietransitie-bestendig te worden moet er 2 x zoveel capaciteit komen, met dito zoveel transformatiehuisjes. We horen er graag iets over.

Rest mij nog even tijd iets te zeggen over onze moties. Tijdens diverse wijkschouwen is gebleken dat gezamenlijk tuinieren in buurten en wijken erg leuk is. Het verbind in sociaal opzicht, maakt mensen bewust van nut en noodzaak van groen en wie weet kunnen met stekkies en planten tuinen vergroenen. Tegels eruit, plantjes erin. Het is ook nog goed voor klimaatadaptatie en tegen hittestress. Er zijn diverse organisaties in de stad actief op dit gebied. Wij zouden graag een collectieve tuin zien als basis en steunpunt voor alle tuinierders en burgerinitiatieven in de stad. Wij denken daarbij aan de locatie van de Ridderburcht, maar ergens anders kan ook. Kan het college daar eens serieus naar kijken? Wij dienen deze motie in mede namens Stadsbelang en SP.

Onze tweede motie betreft een Gorcum Pas voor alle inwoners, los van minimabeleid. De gemeente Gorinchem staat aan de vooravond van grote investeringen voor sport (o.a. zwembad) en cultuur (cultureel centrum). Gorinchem heeft een centrumfunctie. Vanuit de hele regio wordt gebruik gemaakt van deze voorzieningen. Da 's mooi. De tarieven voor deze voorzieningen zijn altijd laag gehouden, maar kunnen straks redelijkerwijs worden verhoogd als de betaalbaarheid voor de Gorcumers is gegarandeerd. Voor inwoners met een Gorcum Pas geldt een lager tarief. Het gaat hierbij niet om specifiek minimabeleid, maar om alle inwoners van Gorinchem. Door inflatie en rentestijging is het leven immers voor iedereen duurder geworden. Er is zelfs sprake van een nieuwe groep armen, 'the working poor'. (o.a. VNG Congres) Maar ook voor de gewone gezinnen met werkende ouders is het vaak moeilijk de eindjes aan elkaar te knopen. Zij dragen wel allemaal bij aan deze voorzieningen. We willen dat de voorzieningen bereikbaar blijven ook voor al deze groepen. We dienen deze motie in mede namens Stadsbelang.

Dank u wel.

De vragen aan college:

1: De stadsecoloog wordt aan de voorkant bij al het beleid betrokken, o.a. ook bij de Omgevingsvisie. Kan het college dat toezeggen?

2: De digitalisering was steeds de grote uitdaging van de Omgevingswet. Gaat dat lukken voor 1 januari?

3: In het land worden gezinswoningen in tweeën gesplitst en als je even niet oplet worden huizen verbouwd voor kamerverhuur, verhokking. Hoe is dat in Gorinchem?

4: Om energietransitie-bestendig te worden moet er 2 x zoveel netcapaciteit komen, met dito zoveel transformatiehuisjes. We horen er graag iets over.

5: Motie Samen Tuinieren.

6: Motie Gorcum Pas.